

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VI. Ex hoc facto colligitur sententiam totius Ecclesiæ Gallicanæ eam fuisse, à Pontifice excommunicationes ferri non posse prætextu perjurij aut bellorum, ob divisionem regni mutatam. Gregorius quoque ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

cipi denuntiet ea omnia quæ contra unitatem & pacem Ecclesiæ & Regni committit, vicissimque perjurium Episcopis exprobrat, quòd ei officio deessent. *Deinde*, inquit Gregorius, *promittitis mihi venerabilem receptionem: si tamen ita ad illum venero, ut ejus voluntas est.* Unde occasionem arripit Episcopos carpendi, quòd omnia agerent spe mercedis propositæ.

V. Tandem nodum quæstionis aggreditur: *Deinde dicitis*, inquit, *illam primam divisionem regni, quam inter filios suos fecerat Imperator, nunc juxta^{*} Regum opportunitatem esse mutatam.* Hic respondet opportunam non esse mutationem illam quæ tot malorum, deprædationum, & perjuriorum origo fuerit: *Deinde subjungitis*, inquit, *quia nisi secundum voluntatem vestram venero, non habeo Ecclesias vestras consentaneas, sed in tantum contrarias, ut nihil mihi in vestris parochiis agere vel disponere liceat, nec quemquam excommunicare vobis obstantibus.* Hic locus explicat auctorem vitæ Ludovici, supra laudatum, qui scripsit Episcopos Gallicanos professos esse nullo modo se velle Papæ voluntati succumbere, id est, se Pontificis mandatis aut excommunicationibus non assensuros, earumque nullam rationem habituros. Respondet verò Gregorius se pacis Legatum & unitatis adventasse, Episcopos dare operam posse ut seipfos ab unitate corporis separarent, sed Ecclesiam Gallicanam & Germanicam ab unitate tunicæ dividere non posse, id est, ab apostolicis sedibus. In iis autem quæ sequuntur, minas intentasse Pontifici videntur: *Deinde dicitis rem ridiculam, subinferentes*, inquit, *Et quod potius tacere quam dicere maluimus, si autem non egeritis, assensum consilio nostro non præbueritis, honoris vestri periculo subjacebitis.* Scilicet existimabant nullam esse omnino & canonibus adversam, quæ Ludovico intentabatur, excommunicationem, ideòque in caput Pontificis recidere secundum canones, quod ad honoris periculum pertinebat. Itaque non privant Pontificem communionem Ecclesiæ. Nunquam enim minori sedi licuit majoris sedis Pontificem illa vel alia pœna plectere. Nec ab ejus communionem integrè recedunt, sed in hac parte. Quò referenda sunt verba auctoris vitæ Ludovici; *si excommunicaturus veniret, excommunicatum abituram.* Absurdum autem & stultum esse periculum illud honoris replicat Gregorius; præsertim cum illa comminatio intensa non esset propter crimen sacrilegij, homicidij, vel furti, aut simile aliquod. Quòd autem Episcopi ceteris Coëpiscopis, qui Gregorij excommunicationi adharerent, dejectionem minantur

irretractabiliter, eorum *mirandam præsumptionem* redarguit Gregorius; ac si quod à parte agitur, per universitatem retractari non posset; id est, Synodi Gallicanæ judicium à Papa in synodo generali retractari posse. Tandem concludit: *Quod vestra minæ continent, nunquam adhuc ab initio Ecclesiæ factum est.* Et planè dissimulandum non est, tuendi regij capitis & honoris æstu abreptos Episcopos, in reverentiam Pontifici debitam peccasse graviter, cum gradus periculum illi objiciantur; ideòque de *præsumptione audecicie* damnantur ab auctore vitæ Ludovici.

VI. Quare ut rem in pauca contraham, dicendum est Regi, Episcopis, & Proceribus Gallicanis eam sedisse sententiam, Romano Pontifici non esse liberum ut se divisionibus regni corrigendis, id est, rebus secularibus immisceat, eaque de causa Regem, aut Episcopos, vel Proceres illi conientientes excommunicationibus plectat prætextu perjurij aut bellorum quæ inde sequuntur; si qua censura eam ob causam lata fuerit, nullas vires habituram; Regem aut subditos illi non obtemperaturos. Accuratè verò notandum est, Gregorium non eam sibi potestatem asseruisse, sed quæstionem ad factum consiliùmque suum transulisse; neque se non ad dissidium fovendum, sed ad pacem & unitatem refarciendam, venisse. Sanè de pacis conditionibus cum Ludovico egit; sed interim plerique è Proceribus à Principe ad filios, detestando exemplo, defecerunt. Eant ergo Novatores, & hoc testimonium jaçent, ac si ab Episcopis Gallicanis spreta fuisset auctoritas Romani Pontificis; cum in ista facti specie, de rebus secularibus & de regni divisione, non autem de rebus ecclesiasticis ageretur.

VII. Superest ut Papirij Massoni viri eruditissimi verba expendam, quæ in synopsi hujus epistolæ scripsit. Ait conventum ab Episcopis Gallicanis habitum, ubi se sistere citatus Agobardus recusavit. *Cujus conventus hæc fuerunt capita*, inquit, *adversus illius contumaciam pro confirmanda Gallicana Libertate; licet, ut initio monui, de Gregorio IV. non autem de Agobardo agatur.*

1. *Episcopum Romanum vocandum Papam, Fratrem, non autem Patrem, neque Pontificem.*

Hoc Episcopi Gallicani non decreverunt; quos eo tantum nomine Gregorius reprehendit, quòd se nunc Fratrem, nunc Papam appellassent; cum reverentius fuisset Papæ vel Patris nomen.

2. *Imperialem potestatem plus posse in administranda Ecclesia quam pontificiam.*

Hoc est omnino alienum à pietate & à